

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

KONCEPTY INTEGROVANÉHO POTRAVINOVÉHO A ENERGETICKÉHO SYSTÉMU (IFES) PRO ZEMĚDĚLSTVÍ ŠETRNÉ KE KLIMATU

ODPOVÍDAJÍCÍ MODUL 1

Úvod

Před pěti lety se agroekologie v oficiálních kruzích téměř nevyskytovala, dnes je však středem politické debaty o potravinách a zemědělství. Toto rostoucí mezinárodní uznání je pro zastánce agroekologie dobrou zprávou.

Popis

Agroekologické zemědělské postupy přispívající k zemědělství šetrnému ke klimatu a potravinové bezpečnosti v Polsku

Hnutí Nyeleni Poland Food Sovereignty Movement je interenvironmentální spolupráce iniciovaná polskou delegací přítomnou na druhém Evropském fóru potravinové suverenity (Cluj-Napoca, 25.-31. října 2016). Fórum spojilo zástupce 40 zemí v boji za spravedlivou a udržitelnou budoucnost zemědělství a proti průmyslovému zemědělství. Polská skupina začala budovat síť aktérů zapojených do prosazování udržitelného, místního zemědělství.

Hnutí Nyeleni Polsko:

- mají možnost představit své aktivity na platformě Nyeleni a zmapovat své iniciativy v oblasti potravinové soběstačnosti.
- se mohou účastnit a spoluorganizovat interenvironmentální aktivity a kampaně za potravinovou suverenitu.
- přednostní účast na akcích Nyeleni (např. na Fóru potravinové suverenity nebo na online vzdělávacích webinářích).
- dostávat informace o akcích a aktivitách členských organizací hnutí.
- dostávat věcnou, technickou a komunikační podporu pro akce a projekty realizované v souvislosti s potravinovou soběstačností.
- přímý kontakt s různými organizacemi v rámci sítě Nyeleni v Polsku a Evropě.

Kdo se může připojit?

- zemědělci, výrobci potravin a lidé, kteří se živí půdou,
- farmy a venkovské komunity,
- organizace a družstva,
- venkovští a městští aktivisté,
- spotřebitelské iniciativy,
- družstva,
- Nevládní organizace,
- stejně jako výzkumní pracovníci, novináři a všichni občané, kteří se pohybují v prostoru potravinové suverenity a souhlasí s principy Nyeleni Europe Declaration.

Iniciativa je uzavřena politickým stranám a organizacím, které se ucházejí o moc, ale umožňuje spolupráci s jejich jednotlivými zástupci.

Fórum spojilo zástupce 40 zemí v boji za spravedlivou, udržitelnou budoucnost zemědělství a proti průmyslovému zemědělství.

Výhody a výzvy

OBLASTI ČINNOSTI

1. Výroba a spotřeba - změna výrobních a spotřebních návyků v oblasti potravin
  2. Distribuce potravin - změna způsobu distribuce potravin
  3. Pracovní a sociální podmínky - zvyšování hodnoty práce a zlepšování sociálních podmínek v zemědělství a potravinářství.
  4. Přírodní zdroje a společný majetek - navrácení práv k přírodním zdrojům a společnému majetku (např. lesy a pastviny nebo veřejná prostranství)
  5. Veřejná politika - změna vládní politiky a všeobecného přesvědčení o potravinách a zemědělském systému.
- Také:
6. Vytváření společného chápání potřeb potravinové soběstačnosti v Polsku
  7. Vypracování strategie pro posílení potravinové suverenity v Polsku a v celosvětovém měřítku:
    - konsolidace rozptýlených sociálních akcí, které vycházejí z různých prostředí a motivů a jejichž cílem je *faktická* potravinová suverenita;
    - vytváření konkrétních ekologicko-sociálních alternativ k průmyslovému modelu výroby a spotřeby.
  8. Podporné iniciativy a akce podporující potravinovou soběstačnost v Polsku a na celém světě:
    - změnit převládající zemědělskou politiku tak, aby zohledňovala potřeby místní potravinové soběstačnosti;
    - sledovat a zajistit, aby zemědělsko-potravinářská politika umožňovala realizaci práva na přístup ke zdravým potravinám s ohledem na klima a životní prostředí.
  9. Výměna zkušeností - připravit prostor pro výměnu zkušeností, postupů a dovedností s cílem zlepšit potravinovou soběstačnost.

Hlavní údaje

Nyéléni je mezinárodní neformální hnutí na obranu potravinové suverenity, jehož cílem je dosáhnout shody mezi všemi sociálními skupinami, které mají zájem na obraně zdravých, lokálně vyráběných potravin a všeobecného přístupu k nim, a vypracovat pro tyto skupiny společnou akční strategii.

Iniciativa Nyéléni Poland byla založena v listopadu 2016 během Mezinárodního fóra Nyéléni v rumunské Kluži-Napoce skupinou tuctu polských delegátů. Mezi jejími zakladateli byli ekologičtí zemědělci z různých částí Polska, ale také městští aktivisté, členové potravinářských družstev, RWS, nevládních organizací, zástupci Institutu globální odpovědnosti a Ekologické lidové univerzity v Grzybově.

Mezi cíle společnosti Nyéléni Polska patří:

- Začlenění konceptu potravinové suverenity do veřejné debaty a propagace rodinného, místního zemědělství a agroekologie jako alternativy k průmyslovému zemědělství a agrochemii.
- Usnadnit vstup na trh drobným zemědělským podnikům a výrobcům prostřednictvím podpory zemědělských prodejních postupů (potravinářská družstva, komunitou podporované zemědělství) a prostřednictvím veřejných organizací a institucí (veřejné zakázky).
- Vytvořit v Polsku masové hnutí za potravinovou suverenitu a jeho silné zastoupení.
- Vytvoření místa setkávání a dialogu pro účastníky hnutí prostřednictvím online platformy a cyklických setkání (Polské fórum potravinové suverenity).
- Rozvoj a posílení mezinárodní spolupráce v oblasti potravinové suverenity.

Další informace

- <https://www.ileia.org/2017/06/26/agroecology-alternative-vision-agriculture/>
- Agroekologie jako alternativní vize ke konvenčnímu rozvoji a zemědělství šetrnému ke klimatu, Development (2015), 58(2-3): 286-298.
- <https://zielonewiadomosci.pl/tematy/ekologia/nyeleni-polska-wspolpraca-dla-suwerennosci-zywnosciowej/>